

Salems
kommun

Likabehandlingsplan mot diskriminering och kränkande behandling för Gammelgårdens förskola

Upprättad November 2019

Förskolan Gammelgårdens vision

Barn och ungdomsverksamheten och Salems kommun ska vara fria från och tillämpa nolltolerans mot alla former av diskriminering och annan kränkande behandling, såväl mellan barn-vuxen, barn-barn, vuxen-vuxen.

Alla barn har samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter i förskolan oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder, kränkande behandling.

Förskolan är tillgänglig för alla barn utifrån deras förutsättningar. Både barn och vuxna ska känna sig trygga, vi möter varandra med respekt och hänsyn. Vi ser varandras olikheter som en tillgång. Förskolans miljö är föränderlig utifrån barnens skiftande intressen och projektarbeten, för att tillgodose alla barns rätt till utveckling och lärande.

Ett interkulturellt och ett normkritiskt förhållningssätt hjälper oss i detta arbete.

Kartläggning

Delaktighet

På förskolan arbetar vi med pedagogisk dokumentation som följer barnens intresse i olika projekt. De finns uppsatt på väggen och i miljön ute på gården, för att vara tillgängliga för barn och föräldrar. I takt med att projekt utvecklas så kan man i den pedagogiska dokumentationen följa olika processer.

Barn

Barnen bidrar med att förmedla sina känslor och upplevelser från vardagen. Vi pratar tillsammans med barnen om hur vi är goda kamrater och visar hänsyn och lyssnar till varandra. Vi stödjer barnen i att du får vara den du är. Barnen deltar, utifrån sin ålder, med tankar och förslag på hur man är en bra kompis, hur vi kan lösa problem och konflikter som uppstår. Vi läser böcker, dramatiserar och samtalar om detta.

Varje termin intervjuar vi barnen, frågorna ändras beroende på intressen och projekt i barngrupperna.

Föräldrar

Vi ser gärna att föräldrar tar mer del av likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling för att på så sätt blir mer delaktiga i planens utformning.

Pedagoger

Pedagogerna har givits information gällande barnkonventionen som blir lag från och med 1/1-2020. Tillsammans med barnkonventionen, läroplanen och likabehandlingsplanen använder vi för att säkerställa förskolans kvalitetsarbete. En gång om året reviderar vi likabehandlingsplanen mot kränkande behandling.

Definitioner

En grundläggande mänsklig rättighet är rätten till likabehandling. Alla barn i förskolan ska ha samma rättigheter. Lagen innehåller förbud mot diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning och funktionshinder.

Detta regleras i tre regelverk.

..

Diskrimineringslagen

Barnkonventionen och

..

14 a kap. i Skollagen

Lagen om tillgänglighet

Pedagogiska strategier och stödstrukturer används i det pedagogiska arbetet för att stötta barn med särskilda behov i deras dagliga lärande. Förskolan består av många små rum med tydligt markerade lekmiljöer. Materialen och rummen är anpassade så att åtkomlighet och användbarhet av förskolans utbud är tillgängligt för alla barn som går på förskolan.

Förbudet gäller mot

Direkt diskriminering;

att ett barn inte får missgynnas genom särbehandling på grund av någon av de nämnda diskrimineringsgrunderna (se ovan).

Indirekt diskriminering;

att ett barn inte får missgynnas genom till synes neutrala regler och inslag i den pedagogiska verksamheten så att de i praktiken får diskriminerings

effekter.

Instruktioner att diskriminera;

Pedagoger för verksamheten får ej ge instruktioner/order på så sätt att något barn diskrimineras.

Trakasserier;

att uppträda på ett sådant sätt att ett barns värdighet kränks och som har samband med ovanstående diskrimineringsgrunder.

Annan kränkande behandling;

att uppträda på ett sådant sätt, utan att det är trakasserier, så att ett barns värdighet kränks.

Detta kan ske genom

Fysiskt – ex slag, knuffar, riva/klösa någon, bitas, dra i håret m.m.

Psykiskt – ex uteslutning, minspel, mötas med tystnad, suckar, grimaser, menande blickar och gester.

Textburna – ex klotter, lappar. Förskolan får såldes inte vara ett forum för spridning av inbjudningar till kalas eller annan verksamhet dit alla barn ej är inbjudna.

Verbala – Håna, härma, reta, hota, skämta på ett sätt som sårar.

Nulägesanalys

Förskolans miljö anpassas utifrån barngruppernas skiftande behov, projektarbeten och intressen. Verksamheten utformas så att barnens lustfyllda lärande utmanas.

Vi använder oss av miljön som den tredje pedagogen för att bättre kunna stötta barnen i deras utveckling och lärande i samspel med varandra.

Vi har olika forum och arbetsverktyg där barn uttrycker sin mening och görs delaktiga.

Pedagogerna är goda förebilder genom sitt förhållningssätt. Vi vuxna agerar som förebilder, normskapare och gränssättare och visar omtanke. Detta skapar trygghet för barnen.

Vi arbetar aktivt för att uppmärksamma och förhindra diskriminering och kränkande behandling. Detta gör vi genom att berätta sagor, läsa böcker, dramatiserar, sjunger kompisånger och uppmuntrar barnens goda handlingar gentemot varandra. Språk arbetet ingår i alla våra projekt med barnen ex: samtal, dialog, läser av kroppsspråket, nya ord etc.

I dokumentationen kan vi lyfta fram relationsskapande situationer tex, när barn hjälper varandra. Detta används som ett pedagogiskt dokument i samtal med barnen. Vi uppmuntrar barnen att hjälpa varandra , barn lär barn.

Barnen ska ges möjlighet att grundlägga ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt till digitaltekniken ex: genom Greenscreen får barnen lära sig att kritiskt granska bilder och filmer. Qr används för barnens dokumentation på deras eget lärande.

Med hjälp av våra smågrupper får barnen möjlighet att samtala och lyssna på varandra, vi ser att barnen blir stärkta och flera kommer till tals. TAKK finns tillgänglig för barn och pedagoger. Det pågår dagliga samtal tillsammans med barnen om hur vi ska vara mot varandra. I leken finns närvarande pedagoger som ger barnen stöd i att samspela – samarbeta med varandra.

Vi har massage som en vecko aktivitet. Den startar alltid med en vänskapssång, barn och pedagoger masserar varandra på ryggen efter ett bestämt mönster. Massagen är ett mjukt och medvetet sätt att beröra där respekt och lyhördhet är viktigt. Vi ser att det blir ett harmoniskt lugn i barngruppen efter massagesamlingarna.

Vi arbetar med Babblarna, genom Babblarnas olika karaktärer kan barnen förmedla känslor och uttrycka sig.

Vi har arbetsmaterial, Liten och Trygg (Brottsoffermyndigheten). Känslkort hur man mår och känner.

Viktigt att lyssna när någon säger nej, stopp. Tillsammans med barnen stärker vi deras självförtroende och självkänsla. Vi ser och bemöter barnen med värme och respekt. Barnen har förtroende för oss. Vi lyfter fram individen, lockar fram det som det enskilda barnet är bra på.

Vi planerar vår verksamhet så att barnen får tid till mycket lek tillsammans för att utveckla samspel, inlevelse, fantasi, turtagande, hänsyn och dialog med sina kamrater, att lära sig att lyssna på och respektera varandra. Observation och reflektion av barn och barngrupp sker kontinuerligt.

Under höstterminen genomför vi utvecklingssamtal i grupp, med pedagog, barn och föräldrar. Barnen är med och planerar vad som ska tas upp. Barnen dokumenteras i sin vardag på förskolan. Samtalet fokuseras på barnets utveckling och lärande. Varje förälder skriver minnesanteckning som pedagog för över till schoolsoft.

Under vårterminen genomförs enskilda utvecklingssamtal där barnen är med och planerar och sedan genomför med pedagog och förälder. Minnesanteckningar skrivs och förs över till schoolsoft.

Vid övergång mellan avdelningarna använder vi oss av fadderskap. Ett äldre barn hämtar ett yngre och tar med upp till nya avdelningen för att visa runt och introducera. Vi ser att de äldre barnen tar sitt fadderskap på stort allvar och de yngre barnen får en bra introduktion. Gammeln gården har arbetat fram ett utökat samarbete med mer gemensamma aktiviteter under dagen. Barnen känner sig trygga med pedagogerna på hela huset.

Alla pedagoger informeras regelbundet och återkommande om lagen mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn. Under föräldramöten informeras föräldrarna om likabehandlingsplanen/plan mot kränkande behandling, som finns tillgänglig på Schoolsoft och hemsidan.

Schoolsoft är ett kommunikationsprogram som används av föräldrar och pedagoger.

Nyanställda pedagoger informeras om lagen och om förskolans arbete mot diskriminering och annan kränkande behandling.

Vi upplever att vår verksamhet är tillgänglig för alla barn oavsett behov, den pedagogiska verksamheten och dess miljö står i ständig förändring för att kunna möta och utmana det enskilda barnet efter dess förutsättningar och intressen.

Analys av aktiviteter och mål avseende av det fortsatta likabehandlingsplan arbetet

Genom vårt arbete i små grupper ser vi att barnens dialog med varandra stärks, små grupperna ger barnen tid att reflektera och diskutera. I små grupper ser vi att barnen lättare kan uttrycka sig och vi pedagoger kan tillföra material som hjälper barnen att visa vad de känner och behöver.

Tex: vi ser goda resultat av vårt arbete med Babblarna och även litteratur av ämnet.

TAKK: För de allra yngsta barnen och de som behöver extra stöd i språket så ser vi att de blir hjälpta av teckenstödet. Genom att förstärka ordet med ett tecken ser vi att barnen har lättare att förstå och deltar.

Ständig dialog oss pedagoger emellan om våran barnsyn, värdegrund, lika värde resulterar i att barnen känner tillit till pedagoger och varandra detta skapar ett öppet klimat på förskolan.

Mål och åtgärder

I förebyggande syfte

* Alla pedagoger skall genom sitt agerande och bemötande gentemot barn, föräldrar och vuxna tydligt visa att hon/han respekterar individer.

Vi diskuterar vårt förhållningssätt gentemot barn, föräldrar och annan personal på våra möten.

Vi talar med varandra på ett respektfullt sätt.

Vi är tydliga med att förmedla att vi ej accepterar ett beteende som präglas av intolerans och respektlöshet som tar sig i uttryck i form av trakasserier, mobbning diskriminering eller annan kränkande behandling.

Vi lyfter det positiva hos varandra, uppmuntra, berömma och stötta.

Vi lyfter fram meningsskiljaktigheter på ett proffsigt och konstruktivt sätt.

Vi bygger upp förtroendefulla relationer med föräldrar som bygger på att ta tillvara på vardagliga kontakter, genomföra professionella, konstruktiva och givande utvecklingssamtal.

Vi ger föräldrarna möjlighet till delaktighet och insyn i vår verksamhet, T.ex. vid föräldramöten, schoolsoft, samtal m.m.

* Pedagogerna ska bidra till att skapa ett demokratiskt klimat på förskolan.

Vi hjälper och stöttar barnen att bli en bra kamrat. Vara lyhörda pedagoger och ge barnen möjlighet att uttrycka sina tankar, känslor, önskemål och synpunkter.

Ge barnen möjlighet att påverka sin dag på förskolan, att vilja bli ansvarstagande barn. Vi öppnar för barnen olika alternativ att välja på under dagen, alternativ som de själva kan vara med att ta fram.

Hjälpa barnen att hitta vägar – metoder att lösa konflikter som uppstår.

Uppmuntra föräldrar att ställa frågor, lämna synpunkter, följa och ta del av verksamheten.

Barnen är delaktiga när regler och andra beslut ska tas, alla åsikter är viktiga och efter att alla har fått göra sin röst hörd kan ett demokratiskt beslut tas.

* Pedagogerna ska bidra till att barnen utvecklar samhörigheten och samspelet i barngruppen.

I projektarbetet får barnen mötas på olika sätt i mindre och större sammanhang. Vi använder oss också av gemensamma lärande situationer där barn lär barn.

Hjälper barnen att utveckla sin empati och omtanke om andra. Genom att uppmuntra barnen att hjälpa varandra i vardagliga situationer som tex i hallen vid påklädning, hjälp med dragkedja och skor och liknande.

Respektera och ge plats åt barnens fria lek.

* Pedagogerna ska bidra till att utveckla barnens ansvarstagande.

Vi ska ge barnen möjlighet att ta ökat ansvar utifrån sitt intresse och sin ålder.

Våra lärandemiljöer är uppbyggda utifrån att barnen ska kunna vara i mindre grupper och själva kunna ta för sig av materialet som finns tillgängligt.

Vi uppmuntrar barnen att ta hjälp av och lära varandra.

* Pedagogerna ska hjälpa barn att lösa konflikter och utveckla deras förmåga att kunna kompromissa.

Barnen ges möjlighet att lösa konflikter själva, med stöd av vuxen.

Pedagogerna använder sig av olika metoder för att ge barnen de verktyg de behöver för att lära sig att lösa konflikter. Att kunna säga nej, stopp är ett verktyg.

Finns närvarande i barnens lek för att kunna vara ett stöd i samspelet.

* Pedagogerna ska självkritiskt granska verksamhetens miljö.

Vi för medvetna samtal i arbetslaget om arbetssätt, metoder och tillvägagångssätt ur olika perspektiv.

Om det pedagogiska "inne" och "ute" rummet, lekmaterial, barnlitteratur m.m.

Under pågående termin ser vi över och ändrar vårt material. Vi tar del av information från utbildningar och nätverk och lyfter det i verksamheten.

*Pedagogerna arbetar förebyggande för att förhindra trakasserier i alla former.

Kränkande behandling:

I projektet och leken får barnen bygga relationer med varandra.

Vi arbetar mycket med att få ihop det sociala samspelet i barngruppen. Vi väljer böcker med olika teman och använder i barngruppen. Pedagogerna är närvarande i barnens lek.

Etnisk tillhörighet:

Vi lyfter barnens olikheter som en tillgång. Vi uppmärksammar olika kulturer och att vi kommer från olika delar av världen. Vi lär sånger av varandra och räknar på olika språk. Intresset för det engelska språket är levande bland barnen.

Vi tittar på filmer och lånar böcker på biblioteket för att visa på mångfald.

Religion och annan trosuppfattning:

Vi använder oss av föräldrar och kollegor med annan religion/trosuppfattning för att belysa olikheter.

Funktionshinder:

Vi förebygger och förhindrar trakasserier och diskriminering på grund av funktionshinder genom att vi välkomnar alla barn. Det är tillåtande att vara den du är. Den pedagogiska, sociala och fysiska miljön anpassas utifrån barnens behov.

Vi underlättar för barnet så gott vi kan med de resurser som kommunen ger.

Vi lyfter barnens starka sidor och synliggör dem. Alla barn i gruppen har ett lika värde.

Kön:

Vi har skapat rum i rummen som stationer eller mötesplatser i varje rum. Lite avskilt med ändå nära för att blanda upp och ge barnen möjlighet att leka med allt. Vi bemöter och ser barnen som individer med olika personligheter.

Vi presenterar lekmaterial på ett sätt där vi visar att det är tillgängligt för alla barn.

Sexuell läggning:

Visa på att det finns olika familjekonstellationer och lyfta dessa genom bl.a. samtal och litteratur. Vi bemöter alla oavsett sexuell läggning på samma sätt.

Tillgänglighet:

En tillgänglig lärmiljö ger de förutsättningar som krävs för att alla barn och elever ska kunna vara

delaktiga och inkluderande i utbildningsverksamheten utifrån sina egna möjligheter.
Tillgänglighet i förskolan och skolan handlar om att kunna anpassa den pedagogiska, sociala och fysiska miljön utifrån barns och elevers behov.

I förhindrande syfte

*** Vi som personalgrupp ska ligga steget före**

Vi ska planera och organisera vår verksamhet så att onödiga konfliktsituationer inte uppstår.

Vara närvarande i barnens lek.

Skapa en lärande miljö som är inbjudande och tillåtande.

Pedagogerna har skapat en väl fungerande miljö med flera mötesplatser, där barnen möts i mindre grupper.

Vi använder oss av pedagogisk dokumentation där "bra kompis" situationer dokumenteras och samtalas kring med barn och föräldrar.

Ha en öppen dialog med föräldrarna om saker som händer, så att vi tillsammans kan stödja och uppmuntra ett beteende som vi vill arbeta med både hemma och på förskolan.

I syfte att upptäcka

***Pedagogerna ska vara närvarande i / vid barns lek.**

Vara observant på barns beteende och kommunikation med andra barn och riktad till oss vuxna, som kan tyda på att ett barn blir kränkt. Medforskande och närvarande pedagoger som deltar och hjälper barnen att samspela med varandra

***Pedagogerna ska verka för en god kommunikation och relation till föräldrarna.**

Vi ska fortlöpande föra en dialog med föräldrarna om hur barnet mår och trivs på förskolan.
Vi finns tillgängliga för föräldrarna om behov uppstår.

*** Pedagogerna ska upptäcka, kartlägga och åtgärda huruvida kränkande behandling förekommer.**

Vi observerar och reflekterar tillsammans så att aktiviteter som t.ex. mat, påklädning, lek m.m. fungerar på ett bra sätt.

Vi granskar medvetet barnens och vårt eget förhållningssätt.

I syfte att tydliggöra rutiner och anmälningar.

* Alla pedagoger ska ha grundläggande kunskap om våra verksamhetsrutiner för hantering av incidenter och/eller anmälan av ärenden med koppling till aktuell lagstiftning.

Alla pedagoger ska kunna upprätta en incidentrapport/ta emot en anmälan.

Bitr. förskolechef informeras alltid omgående. Förskolechef ansvarar för att ärendet omgående rapporteras till huvudman.

Originalen på incidentrapporten/anmälan ska lämnas till bitr. förskolechef och förvaras där.

En kopia lämnas till anmälaren, en kopia tas till avdelningspersonalen.

All personal känner till rutinerna kring kränkingsärende,

✕Vårdnadshavare

Föräldrarna informeras på föräldramötet och vid inskolning om likabehandlingsplanen och vart all information finns för att göra en anmälan till huvudmannen.

https://docs.google.com/document/d/1hoE3W92FM6Fy_oUyYUzNK5GUmq7y_ajI_0w_RUpG04g/edit

Finns även papperskopia på förskolan som är synlig, alla pedagoger är insatta kring rutinerna för hur man gör en anmälan till huvudman.

I syfte att utreda.

* Ansvarsfördelningen och arbetsgången för att utreda ärenden ska vara tydliga.

Bitr. förskolechef ansvarar för att händelsen utreds.

Bitr. förskolechef ansvarar för att själv, och/eller genom den som förskolechef utser, inhämta det allsidiga underlag som krävs för att kartlägga vad som hänt.

Båda parter (barn-vuxna) ska bli lyssnade på, en och en.

Föräldrar kontaktas genast.

Samtalen med barn och föräldrar sker under sekretess.

Bitr. förskolechef ansvarar själv för att inhämta underlag/utreda ifall personal misstänks för att ha kränkt ett barn.

I syfte att åtgärda

* Pedagoger ska ingripa direkt ifall ett barn trakasseras, diskrimineras eller kränks.

Den pedagog som observerar att ett barn blir trakasserat, diskriminerat eller utsätts för kränkande behandling ingriper direkt.

Samtalar med kollegorna.

Berörda föräldrar informeras och hålls underrättade under hela processen.

Bitr. förskolechef informeras.

Arbetslaget observerar barnet och gruppen för att se hur och i vilka situationer barnet blir trakasserat, diskriminerat eller utsätts för kränkande behandling.

Ansvarig pedagog dokumenterar händelsen efter upparbetade riktlinjer.

Pedagogisk strategi och förhållningssätt arbetas fram för att få slut på trakasserierna eller diskrimineringen.

Åtgärder sätts in.

Vi försöker alltid hitta olika lösningar runt barn som fastnar i negativa beteenden.

Specialpedagog och/eller psykolog kopplas in för konsultation.

När utredningen är gjord skall åtgärder snabbt sättas in. Tidpunkt för start av utredning, åtgärder och uppföljning dokumenteras.

Bitr. förskolechef är ansvarig för att arbetet fortgår till dess att de kränkande handlingarna upphör.

I syfte att följa upp

* Uppföljning ska ske i varje ärende, normalt inom 1-2 veckor, dock senast inom 3-4 veckor.

Varje åtgärd ska vara kopplad till ett uppföljningsdatum då åtgärden ska utvärderas.

Föräldrarna ska vara med/få information om när åtgärderna ska följas upp.

Uppföljningen ska ge svar på frågan – Behövs fler/andra åtgärder?

Utvärdering

På förskolan har vi ett gott samarbetet, alla pedagoger känner ett gemensamt ansvar för alla barn i huset. Några av de gemensamma aktiviteterna är frukost, sångsamling, hinderbana/gympa utomhus. Öppning och stängning är alltid gemensam på huset.

De förändringar vi genomförde förra året ser vi fortfarande god effekt av, det är en stabil vi-känsla bland barnen. Samarbetet har lett till att både barn och föräldrar känner tillit till alla pedagoger på förskolan. Vi ser att barnen bryr sig om och hjälper varandra. Barnen är med och förbereder utvecklingssamtalet med en pedagog och är delaktiga i samtalet. Under veckan arbetar vi med barnen i mindre grupper, vi strävar efter att de ska få tillgänglighet till sitt eget lärande.

Vi upplever att vår verksamhet är tillgänglig för alla barn oavsett behov, den pedagogiska verksamheten och dess miljö står i ständig förändring för att kunna möta och utmana det enskilda barnet efter dess förutsättningar och intressen.

Barnantalet och vistelsetiderna har ökat, vi har observerat att barnen har för få mötesplatser och vi för samtal kring hur vi ska åtgärda detta i samspel med barnen.

Kommunikation

Alla pedagoger informeras regelbundet och återkommande om lagen mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn. Likabehandlingsplanen/plan mot kränkande behandling går igenom och revideras av alla pedagoger en gång per år.

Alla pedagoger involveras i arbetet med likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling.

Nyanställda pedagoger informeras om lagen och om förskolans arbete mot diskriminering och annan kränkande behandling.

Föräldrar ska få ta del av likabehandlingsplan/planen mot kränkande behandling. De involveras i framtagningsprocessen vid föräldramöten och även vid andra former av möten och samtal.

Likabehandlingsplanen/plan mot kränkande behandling finns även tillgänglig på Schoolsoft och hemsidan.

De informeras om den på föräldramöten och vid inskolning av nya barn.